

«Philia» ονομάζεται το Φιλοσοφικό Φεστιβάλ που διοργανώνει η Associazione Festival della Filosofia in Magna Grecia και πραγματοποιείται από τις 20 Μαρτίου στη χώρα μας. Ένα φεστιβάλ που στόχο έχει να ακολουθήσει και πάλι τη διαδρομή της «κοινής Μεσογείου» στην Ελλάδα: Αθήνα, Επίδαυρο, Δελφούς, Αρχαία Μεσσήνη. Το Φεστιβάλ διοργανώθηκε για πρώτη φορά το 2008, στην Ελέα, αρχαία ελληνική αποικία στην περιοχή της Καμπανίας, στη νότια Ιταλία: μια μοναδική και πρωτότυπη μεθοδολογία διδασκαλίας ενέπνευσε αυτό το πρόγραμμα, το οποίο από το 2012 περιπλανάται στις πιο ενδεικτικές και συναισθηματικά φορτισμένες τοποθεσίες του μεσογειακού πολιτισμού: Ματέρα, Καλλίπολη, Λέτσε, Συρακούσες και από το 2015 στην Ελλάδα.

Δεν γνωρίζουμε με λεπτομέρειες τι συμβαίνει σε άλλες χώρες αλλά στην Ελλάδα, κρίνοντας από τα βιβλία αλλά και τις ελάχιστες ώρες που διατίθενται για το μάθημα, η φιλοσοφία διδάσκεται στα σχολεία με στεγνό και ανέμπνευστο τρόπο,

θεωρούμενη επιστήμη που κατανοούν οι ενήλικες, ενώ θα αποτελούσε μια εξαιρετικά δημιουργική και παραγωγική πρώτη «συνομιλήτρια» των συναισθηματικών και πνευματικών αναζητήσεων των εφήβων.

Το ταξίδι αρχίζει από την Αθήνα, τον τόπο που προήγαγε την ανάγκη να θέσουμε ερωτήματα και να αντιπαραιθόμαστε, όπως τονίζουν στο πρόγραμμα οι διοργανωτές του φεστιβάλ. Συνεχίζεται στην Αρχαία Μεσσήνη, όπου θα επιδιώξουν να αναβιώσουν εμπειρίες της τότε ελληνικής κοινότητας που ανέδειξε σε κείμενά του ο Νίτσε. Το Φεστιβάλ Φιλοσοφίας στη Magna Grecia, από την Απουλία έως τη Σικελία και την Ελλάδα, προσφέρει στους μαθητές πολιτισμικούς και πολυδιάστατους αναστοχασμούς στους τόπους που η φιλοσοφία γεννήθηκε. Κάθε χρόνο εκατοντάδες συμμετέχουν με ποικίλες δραστηριότητες, θεατρικούς περιπάτους, σχετικές προβολές ταινιών, με θέματα όπως «Ενάντια στους φίλους: Η Αντιγόνη και η εξουσία», φιλοσοφικούς διαλόγους και εργαστήρια. Οι μαθητές ανακαλύπτουν φιλοσοφικά μυστικά, καλλιεργούν τη συνειδητότητά τους, αποκτούν νέες γνώσεις και δεξιότητες. Αλλά και η «Αγορά» ανάμεσα στους δασκάλους είναι μια ενέργεια η οποία ενώνει συναδέλφους που προέρχονται απ' όλη την Ευρώπη, καθώς διερευνούν νέους, διαφορετικούς, αποδοτικούς, τρόπους διδασκαλίας. Ανάμεσα στις φετινές εκδηλώσεις και μια «όπερα», όπου η ιταλική και η ελληνική μουσική αντηχεί αποκλειστικά μέσω της φωνής και της ταλάντωσης των σωμάτων των ηθοποιών, δημιουργώντας ένα συλλογικό μουσικό έργο με την πολύτιμη συνδρομή των θεατών.

Όμως, γιατί «Philia»; Το φεστιβάλ φιλοσοφίας των ιταλικών σχολείων βαδίζει στα ίχνη των αρχαίων φιλοσόφων, εφαρμόζοντας όμως τη λογική της φιλοσοφίας από τα κάτω, που προϋποθέτει το «γνώθι σαυτόν», αλλά και τη γνώση του άλλου. Μέλη των διοργανωτών, ιταλοί καθηγητές φιλοσοφίας, διδάσκουν όχι μόνο σε παιδιά του λυκείου, αλλά και σε κρατούμενους/ες στις φυλακές. Διδάσκουν ότι ο φιλοσοφικός λόγος είναι μέσα στον καθένα μας, είναι μέσα στην καθημερινή ζωή, δεν ανήκει μόνο σε κάποιες υψηλές σφαίρες διανόησης. Στη συνέντευξη Τύπου, εξήγησαν στους μαθητές λυκείου της Νάπολης που ήταν παρόντες και στους δημοσιογράφους που παρακολουθούσαν μέσα στην αίθουσα του Ιταλικού Ινστιτούτου της Αθήνας, ότι στόχος τους είναι να ακολουθήσουν τα φιλοσοφικά μονοπάτια της φιλίας, που δεν είναι μόνο η αδελφοσύνη, ο ιδιαίτερος αυτός δεσμός, αλλά είναι μια σχέση που πρέπει να έχει κεντρική θέση σήμερα στη ζωή μας, ειδικά στη χρονική περίοδο που διανύουμε. Γιατί η φιλοσοφία δεν είναι μόνο αναβίωση του παρελθόντος, αλλά και ερμηνεία του παρόντος. Ειδικά στην εποχή μας, το θέμα της φιλίας είναι αυτό που πρέπει να τεθεί στο κέντρο της αναζήτησης αφού είναι θεμελιώδες, προκειμένου να ανακτήσουμε την κεντρικότητα του φιλοσοφικού λόγου ως δυνατότητα δημιουργίας μιας νέας *humanitas*, την οποία έχουμε ανάγκη όλο και περισσότερο. Η φιλία δεν είναι μόνο να ξαναβρούμε την αδελφοσύνη, αλλά να αναγνωρίσουμε και να βρεθούμε με τον «εχθρό», με τον άλλον, που είναι διαφορετικός από εμάς και δεν είναι δυνατό ούτε σωστό να αφομοιωθεί, με τον οποίο, όμως, υπάρχει δυνατότητα συνάντησης. Σε μια Ευρώπη που προσπαθεί να υψώσει ξανά τείχη, σημαίες, ρωγμές ανάμεσα στις χώρες μας, εμείς, με τις μικρές δυνάμεις μας, βλέποντας προς το μέλλον των ευρωπαίων πολιτών που θα είναι οι νέοι άνθρωποι, διακρίνουμε αυτόν τον δρόμο στον οποίο μας οδηγούν και τα φιλοσοφικά κείμενα, δηλαδή στην ανανέωση της δυνατότητας διαλόγου με τον «εχθρό».

Το φεστιβάλ προσπαθεί να εμπνεύσει στους μαθητές ότι στο παρόν γίνεται η δόμηση της σκέψης που μας οδηγεί στο να στοχαστούμε το παρελθόν. Ένας στοχασμός που θα συνεχίζεται, από τον οποίο δεν μπορεί να απουσιάζει η Αντιγόνη και το ζήτημα της εξουσίας ενάντια στους φίλους.